

ที่ นร ๐๙๑๓/๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ฉบับ (กำหนดให้หน่วยงานของรัฐรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบก่อนการออกกฎ)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ.
(๓) ร่างแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(๔) ร่างประกาศคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การดำเนินการอื่นของระบบกลาง พ.ศ.
(๕) รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างอนุบัญญัตินี้
(๖) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างอนุบัญญัตินี้
(๗) สำเนาหนังสือหน่วยงานของรัฐแจ้งความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญัตินี้

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมจำนวน ๓ ฉบับ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เห็นชอบร่างอนุบัญญัติและร่างคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย จำนวน ๔ ฉบับ และรับทราบการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำร่างหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๒ ฉบับ เพื่อให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ของหน่วยงานของรัฐมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ และต่อมา อนุบัญญัติ คำแนะนำ และหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ประกาศใช้บังคับในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ พร้อมกับที่พระราชบัญญัตินี้ได้มีผลใช้บังคับ

๑.๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ เห็นสมควรเสนอแนะให้มีการออกอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบก่อนการออกกฎ และมีมติให้ฝ่ายเลขานุการนำร่างอนุบัญญัติดังกล่าวไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชน รวมทั้งทำการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างอนุบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

๑.๓ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ร่างกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ร่างแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างประกาศคณะกรรมการพัฒนา กฎหมาย เรื่อง การดำเนินการอื่นของระบบกลาง พ.ศ. โดยร่างอนุบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบก่อน การออกกฎ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการออกกฎที่มีผลกระทบต่อ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพของกฎให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เท่าที่จำเป็น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายมีหน้าที่ และอำนาจในการเสนอแนะหรือให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง การกำหนดแนวทาง หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีนี้เป็นร่างกฎกระทรวงและร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการและหน่วยงาน ของรัฐโดยทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องเสนอร่างอนุบัญญัติที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเสนอแนะ ต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและ การประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นก่อน การออกกฎ รวมตลอดทั้งการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการออกกฎทุกขั้นตอน เป็นกระบวนการสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของกฎให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเท่าที่จำเป็น และไม่เป็น อุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนเกินสมควร จึงสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวบัญญัติให้รัฐพึงดำเนินการ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดแก่ประชาชน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ร. ๒๕๖๒ ที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจัดทำขึ้น จำนวน ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและ วิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. กำหนดให้ร่างกฎที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นร่างกฎที่ต้องดำเนินการ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายฯ กล่าวคือ การจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบ การพิจารณาในกระบวนการออกกฎทุกขั้นตอน

(๑) ร่างกฎที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาต ขออนุมัติ ขอความเห็นชอบ จดทะเบียน ขึ้นทะเบียน แฉ่ง ขอประทานบัตร ขออาชญาบัตร

(๒) ร่างกฎที่กำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือโดยวิธีการใด วิธีการหนึ่ง ในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตของประชาชน หรือในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ หรือยื่นเอกสารใด ๆ ให้หน่วยงานของรัฐ บรรดาที่มีใช้ร่างกฎตาม (๑)

ทั้งนี้ ยกเว้นร่างกฎเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงหรือความปลอดภัย ของประเทศ ร่างกฎที่ไม่ได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชน ร่างกฎที่จำเป็นต้องตราขึ้นโดยรีบด่วน เพื่อประโยชน์สำคัญของประเทศเกี่ยวกับความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของ ประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และร่างกฎอื่นที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน

๔.๒ ร่างแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ สามารถนำแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายรวมทั้งแบบรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายมาใช้ได้โดยอนุโลม ทั้งนี้ กรณีการออกกฎที่ไม่ต้อง ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้ผู้มีอำนาจลงนามในกฎนั้นมีหน้าที่ตรวจสอบความครบถ้วน ของการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎดังกล่าวแทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔.๓ ร่างประกาศคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การดำเนินการอื่นของ ระบบกลาง พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ระบบกลางสามารถใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎได้เป็นการเพิ่มเติม เช่น การรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎ การเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงของประชาชน

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) (๓) และ (๔) ตามลำดับ

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในชั้นการพิจารณาจัดทำร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบก่อนการออกกฎ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๓๔ หน่วยงาน โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของร่างอนุบัญญัติ ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๕) และ (๖) ซึ่งคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ได้นำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณา ด้วยแล้ว

๖. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรเสนอร่างอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ฉบับ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

๖.๑ เห็นชอบร่างกฎกระทรวงตาม ๔.๑ และร่างแนวทางตาม ๔.๒

๖.๒ รับทราบร่างประกาศตาม ๔.๓

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างอนุบัญญัตินี้ดังกล่าวตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เสนอมาพร้อมนี้แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๕) และ (๖)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐๙ ๕๖๕๔ ๑๙๙๕ (นายปณตกรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th